

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС» Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>C1 Економіка та міжнародні економічні відносини</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 2-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>6 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Економіки та підприємницької діяльності</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	д.ф.е., доцент Томашук Інна Вікторівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>Tomashuk.inna@ukr.net</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інтелектуальний бізнес» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 180 год.: лекції - 32 год.; практичні заняття - 28 год., самостійна робота - 120 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Під час вивчення дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Міжнародний агробізнес».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися під час вивчення таких дисциплін: «Економіка проєктування».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Інтелектуальний бізнес» спрямована на формування у здобувачів умінь орієнтування в системі економічних явищ, здійснення аналізу та узагальнення вивченого матеріалу, умінь аналізувати сучасний стан економічної діяльності та оцінювати перспективи його розвитку, правильно застосовувати здобуті знання в практичній діяльності. Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі економіки та підприємництва, передбачаючи різні можливості зайнятості і кар'єри, що направлені на здобуття студентом економічних знань; подальшого професійного зростання.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо створення, розвитку та комерціалізації інтелектуального капіталу, управління інтелектуальною власністю, впровадження інноваційних бізнес-моделей та використання сучасних цифрових технологій для

забезпечення конкурентоспроможності й сталого розвитку суб'єктів господарювання в економіці знань.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Навчити майбутніх спеціалістів володіти основами економічного апарату, необхідного під час розв'язання та аналізу професійних задач із пізнання теоретичних основ дисципліни «Інтелектуальний бізнес» та набуття практичних навиків щодо розв'язання різних ситуацій, які можуть виникнути в процесі діяльності людини; оволодіння методикою та методологією дослідження перспектив розвитку інтелектуального бізнесу.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально- економічного та людського розвитку.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально- економічні наслідки управлінських рішень.

Програмні результати (РН):

РН1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

РН5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

РН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Інтелектуалізація світового економічного розвитку як передумова трансформації у змісті людської праці та бізнесу	2		8
2	Інтелектуальний бізнес: сутність, призначення, цілі та види.	2		8
3	Ідеї для розвитку інтелектуального бізнесу в аграрному секторі. Конкуренція на ринку інтелектуального бізнесу	2	2	8
4	Система інтелектуальної власності	2	2	8
5	Еволюція інтелектуальної власності	2	2	8
6	Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства	2	2	8
7	Система управління інтелектуальною власністю	2	2	6
8	Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності	2	2	6
9	Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності	2	2	8
10	Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності в аграрному секторі	2	2	8
11	Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав	2	2	8
12	Охорона прав на об'єкт інтелектуальної власності за кордоном	2	2	8
13	Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності (ліцензування)	2	2	8
14	Захист прав інтелектуальної власності	2	2	8
15	Економіка інтелектуальної власності	2	2	6
16	Управління правами інтелектуальної власності	2	2	6
Разом		32	28	120

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації тощо).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає виконання індивідуальних завдань.

Основні види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години (денна/ заочна)	Терміни Виконання (денна/заочна)	Форма та метод контролю
1	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	64/128	щотижнево/під час заліково-екзаменаційної сесії	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять Підготовка до ділової гри	20/10	щотижнево/під час заліково-екзаменаційної сесії	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, вирішення ситуаційних задач, вирішення задач, написати тези, статтю, есе, кейс; підготувати ребус, кросворд за темою)	20/20	щотижнево/під час заліково-екзаменаційної сесії	Корегування під час проведення заняття
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	16/10	2 рази на семестр/під час заліково-екзаменаційної сесії	Тестування у системі СОКРАТ, Moodle
Разом		120/168		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право (2-е вид., стереотип.). К.: КНТ, 2016. 520 с.
2. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник. К.: Знання, 2008. 431 с.
3. Надобко С. В. Інтелектуальна власність : навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форми навчання. Харків: ХДАДМ, 2019. 244 с.
4. Юнін О. С., Резворович К. Р., Юніна М. П. Право інтелектуальної власності : підручник. Дніпро : ДДУВС, 2025. 148 с.
5. Іванова В.В. Інтелектуальний бізнес: підручник. Суми: Університетська книга. 2017. 327 с.
6. Полохало В.І. Інтелектуальна власність в інтелектуальній економіці України. К.: Парламентське видавництво, 2008. 448 с.
7. Тимохова Г. Інтелектуальний бізнес: навч. пос. К.: Кондор. 2018. 316 с.
8. Stewart, T. A. (1997). Intellectual Capital: The New Wealth of Organizations. New York: Doubleday/Currency. 278 p.

Додаткові

9. Tomashuk I., Mazur K., Aliksieieva O. Diagnosis of the state of innovation support for the sustainable development of the agricultural sector. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2026. Vol. 12. № 2. P. 116-127. DOI:

<https://doi.org/10.30525/2256-0742/2026-12-2-116-127>

10. Kaletnik G., Honcharuk I., Okhota Y. The Waste-free production development for the energy autonomy formation of Ukrainian agricultural enterprises. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2020. № 11 (3). P. 513-522. DOI: [10.14505/jemt.v11.3\(43\).02](https://doi.org/10.14505/jemt.v11.3(43).02)

11. Kaletnik G., Lutkovska S. Innovative Environmental Strategy for Sustainable Development. *European Journal of Sustainable Development*. 2020. № 9, (2). P. 89-98. DOI: [10.14207/ejsd.2020.v9n2p89](https://doi.org/10.14207/ejsd.2020.v9n2p89)

12. Томашук І.В. Формування наукової парадигми інноваційного забезпечення сталого розвитку аграрного сектора. *Економічний простір*. 2025. № 208. С. 354-365. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.208.354-365>.

13. Томашук І.В. Механізми прискорення дифузії інноваційних технологій в аграрному секторі. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2025. №12 (104). Т. 1. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-12>.

14. Томашук І.В., Болтовська Л.Л., Захарова Т.В., Коваль О.В. Модернізаційні та інноваційні зміни в аграрній сфері як основа довготривалого економічного зростання. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2026. № 1 (75). С. 101-121. DOI: [10.37128/2411-4413-2026-1-8](https://doi.org/10.37128/2411-4413-2026-1-8).

15. Tomashuk I., Baldynyuk V. Eco-innovation as a basis for sustainable development. *Three Seas Economic Journal*. 2023. Vol. 4. № 1. P. 71-87. DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2023-1-9>

16. Tomashuk I. Competitiveness of agricultural enterprises in market conditions and ways of its increase. *Green, Blue & Digital Economy Journal*. 2023. № 1. Vol. 4. P. 64-81. DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5169/2023-1-7>

Електронні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

2. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua>

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://stat.gov.ua/uk>

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. у Вінницькій області URL <https://www.vn.ukrstat.gov.ua>

5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua>

6. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua>

7. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

8. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>

9. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали	
		денна	заочна
Атестація 1			
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	8	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	7	6
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	5	13
	Всього за атестацію 1	30	35
Атестація 2			
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	8	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	7	6
7	Виконання контрольних робіт, тестування	10	10
8	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	5	13
	Всього за атестацію 2	30	35
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10	-
	Підсумкове тестування	30	30
	Разом	100	100

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Основні вимоги до контролю знань здобувачів вищої освіти наведені у Положенні «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті».